

Ejerforeningen Fyrklit
Att: Jens H. Bech (formand)

Sendt til jb@amtmandstoft.dk

Kystdirektoratet
J.nr. 2025 - 63509
Ref. hapth
Den 1. december 2025

Afslag til terrænændring inden for klitfredningslinjen

Ansøgning

I har søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 8 til at friholde en trappe for sand ved hjælp af en gravemaskine inden for klitfredningslinjen på ejendommen matr.nr. 1g Horne By, Hirtshals, Kystvejen 10A, 9850 Hirtshals i Hjørring Kommune.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver afslag efter naturbeskyttelseslovens § 65 b, stk. 1, jf. § 8 samt klitfredningsbekendtgørelsens² § 1, jf. § 4, til det ansøgte.

I kan læse mere om lovgrundlaget for afgørelsen i bilag 1.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

I kan se en klagevejledning i bilag 2.

Redegørelse for sagen

Ejendommen er ejet af Hjørring Kommune, har en samlet størrelse på ca. 28,2 ha og er ikke omfattet af landbrugspligt. Arealet, hvor trappen er placeret ligger mellem kysten og Feriecenter Fyrklit. Området omkring Feriecenter Fyrklit og nord herfor er registreret som et kulturarvsareal pga. af et kystbatteri fra 2. verdenskrig.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

² Bekendtgørelse nr. 1061 af 21. august 2018 om klitfredning.

Fig. 1. Ortofoto 2025. Det orangeskraverede område markerer det klitfredede areal. De umatrikulerede arealer ud til kysten samt stranden er også omfattet af bestemmelserne om klitfredningen. De røde streger markerer de vejledende matrikelskel. Trappens placering er markeret med en stiplede blå linje.

Ansøger oplyser:

”Sagen er den at vi for nogle år siden fik Hjørring Kommune til at genopføre en trappe fra toppen af klitterne og ned til stranden (Kystvejen 10, Hirtshals). Aftalen var at Feriecenter Fyrklit efterfølgende skulle stå for vedligehold.

Vi har i de senere år forsøgt at holde den fri for sand ved håndkraft. Det kan vi desværre ikke længere. Sagen er den at den "dal" som trappen blev bygget i efterhånden er blevet fyldt op med sand og trappen forsvinder helt. Vi kan løse det ved at fjerne sandet ved siden af trappen og etablere forholdene som de var da trappen blev bygget. Det kan kun lade sig gøre med maskinel hjælp.

Kan vi få en tilladelse til en gang om året at trække det tilkomne sand ned på stranden med en minigraver, så vi kan sørge for at trappen ikke helt forsvinder for os.

Trappen er eneste mulighed for ejere, gæster og byens befolkning i det hele taget at komme ned til stranden.”

Kystdirektoratet har indhentet en faglig udtalelse fra Naturstyrelsen, da det er Naturstyrelsen, der varetager den praktiske opgave vedrørende sandflugtsdæmpning. Naturstyrelsen Vendsyssel bemærker følgende ang. det ansøgte:

"I forhold til sandflugt kan en terrænændring som foreslået nedenfor, hvor en trappe holdes i lavere niveau end omkringliggende klitter risikere, at resultere i øget sandflugt, da der kan blive skabt en tunnel, som kan slå hul i klitten.

Det vil på sigt flytte en masse sand indad og skabe en højere klit længere ind mod øst – og dermed underminere trappen.

I forhold til sandflugt vil det derfor være ærgerligt at have større blotlagte arealer omkring trappen."

Fra ansøgningsmaterialet. Tilsanding af trappen og arealet ved siden af.

Fra ansøgningsmaterialet. Kraftig tilsanding af den nederste del af trappen.

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra klitfredningslinjen vurderer Kystdirektoratet, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000

Det nærmeste Natura 2000-område (nr. 203, Knudegrund) ligger ca. 1,2 km mod vest. Natura 2000-området omfatter habitatområde nr. 203.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området ses i bilag 3.

Idet der meddeles afslag på ansøgningen har Kystdirektoratet ikke foretaget en nærmere vurdering af, om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil kunne påvirke Natura 2000-området væsentligt.

Bilag IV-arter

Kystdirektoratet har i den konkrete sag, hvor der meddeles afslag, ikke foretaget en vurdering af, om det ansøgte kan medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for klitfredningslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Forbuddet i naturbeskyttelseslovens § 8 omfatter kun tilstandsændringer. En eksisterende tilstand må derfor gerne opretholdes, også selv om opretholdelsen kræver sædvanlig vedligeholdelse. Der er generelt tale om et snævert anvendelsesområde. Da klitfredning også har til formål at forebygge sandflugt, er anvendelsesområdet endnu mere snævert end inden for strandbeskyttelseslinjen. Efter praksis opfattes fjernelse af tilføjet sand, på f.eks. terrasser og trapper, hvis det sker ved håndkraft, som et sædvanligt vedligeholdelsesarbejde, der ikke kræver dispensation. Hvis fjernelsesarbejdet har et omfang, der kræver maskiner, er det omfattet af forbuddet og kræver dispensation.

Friholdelse af den pågældende trappe for sand kan ikke længere klares ved håndkraft og kan således ikke betragtes som et sædvanligt vedligeholdelsesarbejde, der ikke kræver dispensation. Det skal herefter vurderes om der foreligger et særligt tilfælde, der kan begrunde en dispensation fra klitfredningslinjen.

Klitlandskabet er dynamisk og foranderligt og den vedholdende sandfygning betyder, at klitterne ændrer sig. Ved simple konstruktioner, f.eks. trapper, i klitten kan der således ikke være en forventning om kunstigt at opretholde en bestemt tilstand omkring konstruktionen i en længere årrække, da den naturlige tilstand er foranderlig. Det kan derfor være nødvendigt at hæve eller flytte sådanne konstruktioner regelmæssigt.

Kystdirektoratet finder på baggrund af Naturstyrelsens vurdering, at den ansøgte terrænændring ikke er hensigtsmæssig, da der skabes en ubevokset sækning i klitten med risiko for øget sandflugt til følge.

Det er indgået i vurderingen, at en dispensation vil kunne få en uønsket præcedensvirkning i andre lignende sager, dvs. at andre vil kunne få en forventning om at kunne foretage lignende terrænændringer i klitten.

Kystdirektoratet meddeler på denne baggrund afslag til terrænændring af klitten.

Med venlig hilsen

Hans Peter Therkildsen
Kystdirektoratet
+45 24 76 91 94
haphth@kyst.dk

Bilagsliste:

Bilag 1: Lovgrundlag

Bilag 2: Klagevejledning

Bilag 3: Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området

Afgørelsen er også sendt til:

- Hjørring Kommune, hjoerring@hjoerring.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Hjørring, dnhjoerring-sager@dn.dk
- Friluftsrådet centralt: fr@friluftsradaet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Vendsyssel v/ Thomas Elgaard Jensen, vendsyssel@friluftsradaet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Hjørring, hjoerring@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, nbu_jyl@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk
- Vendsyssels Historiske Museum, vhm@vhm.dk
- Naturstyrelsen, Vendsyssel, vsy@nst.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens³ § 8 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af klitfredede arealer. Formålet med bestemmelserne om klitfredning er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for klitfredningen. Der må heller ikke foretages gravearbejde, etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, arealerne må ikke afgræsses, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens § 8a. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af klitfredningsbekendtgørelsens⁴ § 1 fremgår, at det på de klitfredede arealer blandt andet ikke er tilladt at fjerne beplantning eller indretninger, der tjener til sandflugtens dæmpning, køre med motorkøretøjer uden for lovligt anlagte veje, at opstille telte og lignende eller at foretage gravearbejde, at cykle eller ride uden for lovligt anlagte veje.

Kystdirektoratet kan gøre undtagelse fra forbuddene, jf. § 4.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om klitfredningslinjen meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af klitfredningen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen⁵ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra klitfredningen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

³ Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

⁴ Bekendtgørelse nr. 1061 af 21. august 2018 om klitfredning.

⁵ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra klitfredningen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videregiver herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Bilag 3: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 203, Knodegrund

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 203		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Rev (1170)
Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.		

(fra [Natura 2000-planen 2022-27](#))